

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD

Jobben krever litt erfaring, men hvis tømmerkunnskapene er på plass, er dette et morsomt prosjekt å gi seg i kast med.

LETT

VANSKELIG

TIDSFORBRUK

Regn med cirka to effektive arbeidsuker for to personer.

PRIS

Cirka 120.000 kroner.

Isolert utebod med listekledning

Ønsker du deg en isolert utebod, med et moderne uttrykk og nesten flatt tak? **Da har vi et både lekkert og overkommelig alternativ til deg her.** Vi løser deg trygt i mål, med detaljerte beskrivelser fra begynnelse til slutt.

Når stenderverket er på plass, er jobben godt i gang. I tillegg ser du plutselig godt hvordan den ferdige uteboden vil se ut.

Kledningen og det flate taket gir boden et moderne uttrykk.

Skal du bygge ny utebod, og ønsker deg noe annet enn de kjedelige byggesettene som selges i alskens byggvarehus, så har du kommet helt rett. Her viser vi deg nemlig hvordan du kan bygge en lekker, moderne og isolert utebod – som virkelig skiller seg ut i mengden.

Alle trinn i prosessen vises med detaljerte bilder og beskrivelser, fra første spadetak til siste spiker. I tillegg supplerer vi med gode tips og beskrivende illustrasjoner underveis.

Prosjektet begynner med en bunnramme til gulvet. Rammen fundamenteres på nedstøpte stolpesko, før den isoleres og gulvet dekkes av solide kryssfinérplater.

Oppå bunnrammen bygger vi oss videre oppover med stenderverk og taksperrer – selve skjelettet til byggverket. Vi viser deg hvordan konstruksjonen settes opp, hvordan materialene settes solid sammen og hvordan vi isolerer uteboden, slik at den kan brukes om vinteren.

På toppen dekkes taket med kryssfinérplater, som kles tett med to lag takbelegg. Vi viser deg i detalj hvordan takbelegget legges.

Utvendige vegger kles med to forskjellige typer kledning. På de mest synlige veggene bruker vi en dekorativ stående kledning i Superwood, mens de mindre synlige veggene kles med en enklere liggende kledning.

Ser prosjektet stort og uoverkommelig, så ta ett steg om gangen, og følg kapitlene i veiledningen vår. Da blir alt plutselig mye enklere. Før du vet ordet av det, er du ferdig og har nabolagets flotteste utebod – som du i tillegg har bygget selv. God fornøyelse! □

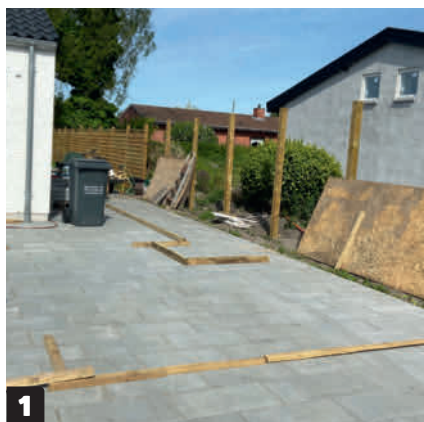
Fundament og gulv

Når plasseringen til boden er funnet, tar vi opp de nødvendige steinene i belegningen for å kunne lage solide punktfundament ned i bakken.

Vi lager først en bunnramme, og plasserer den der boden skal stå. Deretter finner vi plasseringen av punktfundamentene, løfter vekk rammen og graver ut til fundamentforskalingen.

Forskalingene fylles med betong, og får en stolopesko på toppen, som skrues fast til bunnrammen.

Til slutt isoleres bunnrammen og kles med finérplater til gulv.

1 Vi finner plasseringen til uteboden ved hjelp av lekter som legges ut på bakken. De viser "fotavtrykket" til uteboden, og flyttes rundt til vi har en perfekt plassering.

2 Bunnrammen legges på plass, slik at vi finner riktig plassering til punktfundamentene. En rettvisklet hjelpetrekant hjelper oss å få alle vinkler helt rette

Bunnrammen legges på plass igjen

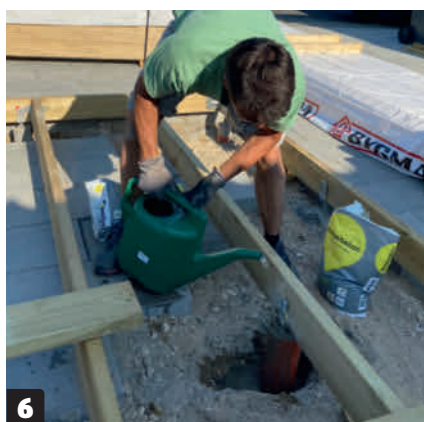
etter at vi har gravd ned forskalingen til punktfundamentene. Rammen er laget av trykimpregnert 48 x 148 mm, som skrues sammen med syrefaste 5 x 120 mm skruer. I tillegg bruker vi vinkelbeslag med ribber i hjørnene.

4 Vi klosser opp bunnrammen, slik at den ikke har berøring med bakken. Deretter skrur vi fast stolpeskoen så den passer over forskalingsrøret på undersiden. Forskalingsrørene er plassert frostfritt.

5 Forskalingsrørene fylles med betong. Vi bruker totalt fire punktfundament på hver side i ytterrammen.

6 Bjelkene midt i gulvet støttes også opp av punktfundamentene. Her plasseres fundamentene 1/3 inn fra ytterrammen i annen- hver side. Det gir god stabilitet i gulvet

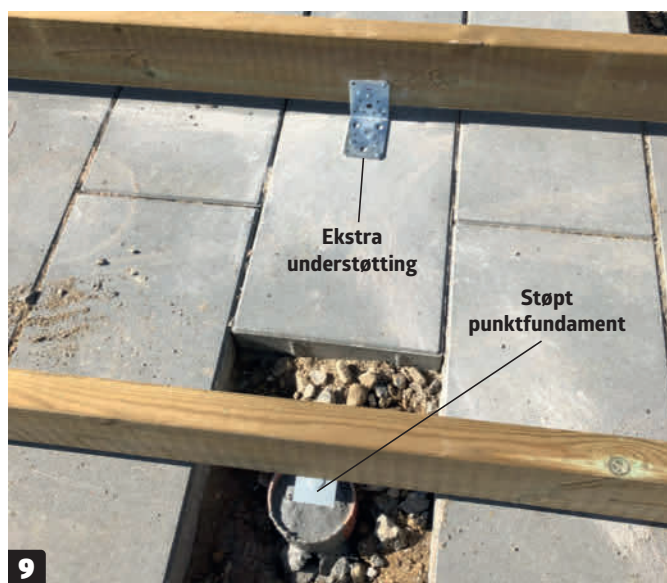

7 Etter at alle punktfundamentene er støpt skal de få lov til å tørke et par dager før vi belaster dem.

Gulvbjelkene er også 48 x 148 mm impregnerert furu. De plasseres slik at de passer med platene som gulvet skal dekket av. I tillegg måles det opp til og legges inn spiker-slag på tvers der de senere gulvplatene får endeskjøter.

Gulvbjelkene understøttes ytterligere med betongheller, som skrues sammen med gulvbjelkene ved hjelp av vinkelbeslag.

Vi lager et såkalt stubbloft, for å isolere gulvet. Vi skrur fast 23 x 48 mm lekter nederst på alle gulvbjelkene. Oppå dem legger vi plater av 12 mm kryssfinér, slik at vi får en kasse som er tett mot undersiden.

Gulvet isoleres med 100 mm mineralull etter at alle de tilpassede kryssfinérplatene er skrudd tett fast til lektene under. Dermed har vi et isolert gulv, som samtidig er tettet mot mus og andre skadedyr.

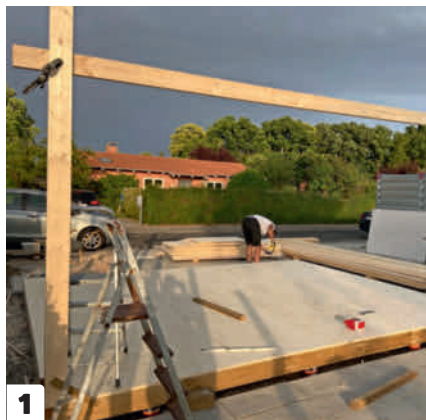
Gulvplatene er 21 mm kryssfinér. Platene legges slik at alle skjøter havner over en gulvbjelke eller et spikerslag. Kantene renskjæres til slutt med en dykksag på føringssskinne.

Stenderverk

Oppå gulvet bygger vi stenderverket med toppsviller på toppen. Begge deler lages av 48 x 123 mm konstruksjonsvirke, som skruses sammen.

Toppsvillene felles inn i stenderne, og de legges med fall, slik at regn- og smeltevann kan renne ned fra taket.

Stenderne vattres opp i lodd, og plasseres med en senteravstand på 60 cm.

1 Vi begynner med hjørnestolpene. De skruses fast med vinkelbeslag og midlertidige skråstøtter til gulvet. Vi finner høyden ved å feste en toppsvill midlertidig. Toppsvillen plasseres med det fallet taket skal ha.

2 Toppsvillen er også 48 x 123 mm, og festes oppå hjørnestolpen etter at stolpen er kappet i riktig lengde. Den settes fast ved hjelp av en 100 x 220 mm spikerplate

3 Stendere på 48 x 123 mm felles inn i toppsvillen. Vi passer på at stenderne er i lodd, og lager et hakk i dem, slik at de flukter med toppsvillen på utsiden.

4 Stenderne har en senteravstand på 60 cm. Dog må det gjøres tilpassinger, slik at det blir plass til en dør i veggene. Skråstivere støtter stenderverket midlertidig.

5 Vi bruker en snor for å sikre at alle stenderne havner på en rett linje.

Vi fortsetter med toppsvill og stendere av 48 x 123 mm konstruksjonsvirke. Taksperrere som legges mellom veggene av stenderverk er 48 x 148 mm. Når taksperrene i sidene er på plass, avslutter vi de "åpne" veggene med stendere av 48 x 123 mm, som felles inn på samme måte som i toppsvillene.

Innfesting av taksperrer

Taksperrere skruses først fast til toppsvillene i stenderverket med 5 x 120 mm treskruer. Etterpå blir innfestingen forsterket med 48 x 95 mm bjelkesko.

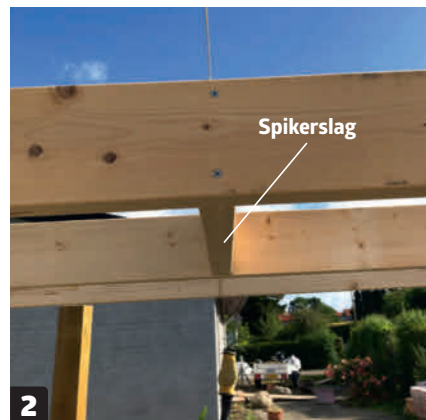
Taksperrer og tak

Taksperrere er 48 x 148 mm konstruksjonsvirke. De skrues først fast gjennom toppsvillene med 5 x 120 mm treskruer, før de sikres en solid innfesting med en bjelkesko i hver ende.

Oppå taksperrere legger vi takplater av 21 mm kryssfinér. Platene legges med litt overlengde i alle kanter, og renskjæres til slutt.

Taksperrer av 48 x 148 mm skrues fast til toppsvillene med 5 x 120 mm skruer gjennom dem. I tillegg sikres taksperrere med en 48 x 95 mm bjelkesko i hver ende, slik at de får en solid understøtting.

Sett inn spikerslag mellom sperrene der det skal være endeskjøter i platene på taket. De skrues fast fra yttersiden av sperrene med 5 x 120 mm treskruer.

Takplatene er 21 mm kryssfinér, som skrues fast med 5 x 60 mm treskruer. Alle skjøter legges over en taksperre eller et spikerslag. Når platene er på plass, markerer vi med en krittspor hvor de skal renskjæres i kantene.

Vi renskjærer platene i kantene med en dykksag på føringsskinne. Platene skal stikke 10 cm utenfor toppsvillen i alle sider.

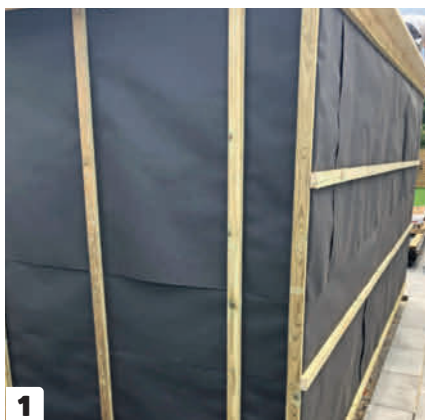
Her bores det også hull i toppsvillen mellom alle taksperrere, slik at vi får luft-sirkulasjon mellom dem. Hullene er 12 mm, og dekkes med et insektsnett på baksiden.

Vindsperre og spikerslag

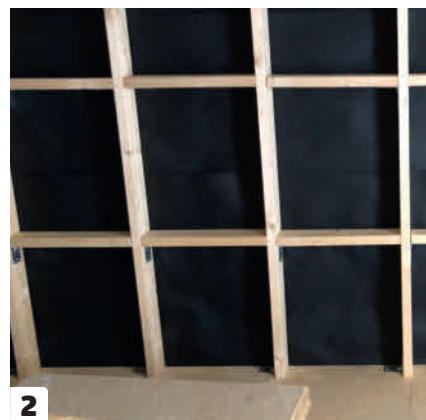
Vindspærren skal sikre at det ikke blåser kald luft inn i isolasjonen. Den festes først med en stiftmaskin med 13 mm stifter, og holdes ytterligere fast av avstandslistene til kledningen senere.

Vi begynner leggingen av vindspærren nederst på veggen, og lar lengden over overlappe. Da hindrer vi at eventuell fukt renner inn under lengden på undersiden, og inn i veggen.

På innsiden setter vi spikerslag mellom alle stenderne.

Vindsperre stiftes fast nedenfra, før den klemmes fast med avstandslist, som også er spikerslag til kledningen. Vi bruker stående avstandslist der vi skal ha liggende kledning, og liggende til stående kledning.

På innsiden setter vi 48 x 123 mm spikerslag mellom alle stenderne. De skal flukte med innsiden av stenderne, og brukes til å feste den innvendige kledningen senere.

Takbelegg

Her legger vi et tolags takbelegg, for å sikre taket ekstra godt. Det første laget legges rett på takplatene, festes med pappspiker og renskjæres i kantene.

Oppå det nederste belegget, setter vi takfotbeslag ved takfoten i den siden der vannet renner ned i takrennen. På de andre sidene legger vi en trekantlist inn mot kantbordene til taket.

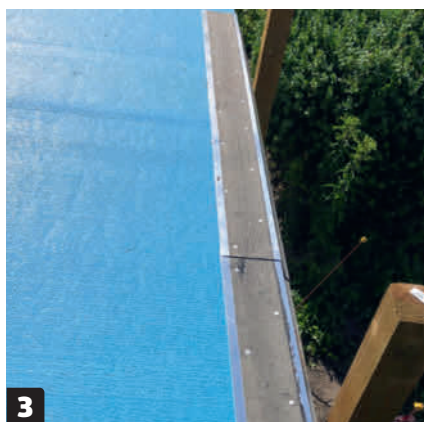
Toppbelegget rulles på til slutt, og limes fast med selvklebende omlegg. Det legges opppå både takfotbeslaget og trekantlistene, og limes i tillegg godt fast med taklim i kantene.

Underbelegget rulles ut på hele takflaten, på langs av takfallet. Vi begynner i den ene siden, og spikrer omleggene med pappspiker. Belegget legges utover kantene i alle sider.

Kantene renskjæres i flukt med takplatene etter at alle lengdene er rullet ut og spikret fast. Vi bruker en skarp hobbykniv.

Takfotbeslag spikres fast med pappspiker nederst på taket, mot der takrennen skal sitte. Det kan være en fordel å montere rennekroker og takrenne før beslaget. Her monteres de senere.

Vi skrur på en kantlist av impregneret 23 x 48 mm på undersiden av takplaten, helt ut mot kanten. Den skal gi ekstra støtte til det senere kantbordet på taket.

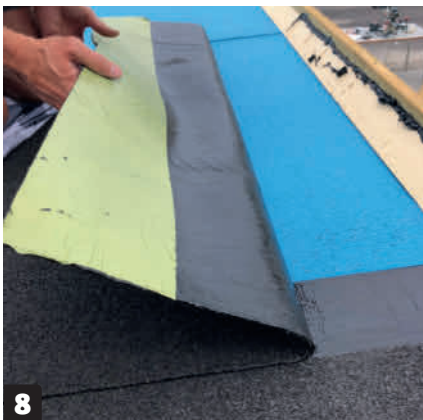
Trekantlister på 48 x 48 mm skrues fast på kanten av taket, og legges litt utenfor beslaget ved takfoten. Utenpå dem igjen settes kantbord av impregneret 22 x 148 mm. Kantbordene ligger 2 cm over toppen av trekantlisten. Vi venter med å kappe kantbordet til takrennen er på plass.

I hjørnet skråkappes trekantlistene slik at de kan legges helt tett med gjæring. Skruene dykkes godt ned i trekantlistene, så de ikke kommer i konflikt med det senere takbelegget som legges oppå.

7 Toppbelegget legges på. Det er selvklebende i omlegget, og rulles ut slik at omleggene dekker hverandre akkurat. Toppbelegget leges også på langs av fallet til taket.

8 Takbelegget skal legges på trekantlisten, og limes fast til den i alle sider med taklim.

9 Ved takfoten limes takbelegget også fast. Her sikres det ekstra, med stre striper lim, ettersom det ikke dekkes av noe beslag på toppen, som i de andre sidene.

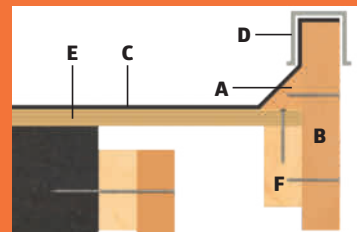
10 I hjørnet lages det et snitt i takbelegget, akkurat i hjørnet. Pass på ikke å skjære for langt. Legg på godt med lim, før du presser flikene ned i limet og lar dem overlape.

11 Når lengdene ligger som de skal, trekker du av den beskyttende folien på de klebende flatene i omleggene. Til slutt renskjæres takbelegget i kantene.

Slik er kanten laget

Avslutningen i kanten av taket består av en trekantlist (A) mot et kantbord (B). Oppå trekantlisten ligger takbelegget (C) og et dekkbordbeslag (D) oppå kantbordet. På undersiden av takplaten (E) sitter det en kantlist (F) for å gi ekstra feste til kantbordet.

MATERIALER

Bunnramme:

- 48 x 148 mm impregnert, cirka 60 meter
- 12 mm kryssfinér til stubbloft, cirka 20 kvadratmeter
- 23 x 48 mm lekter til stubbloft, cirka 80 meter
- 21 mm kryssfinér til gulv, cirka 20 kvadratmeter
- 100 mm mineralull, cirka 20 kvadratmeter

Stenderverk og toppsviller:

- 48 x 123 mm konstruksjonsvirke cirka 120 meter
- Lekter til midlertidige skråstivere

Taksperrer og tak:

- 48 x 148 mm taksperrer, cirka 60 meter
- 21 mm kryssfinér takplate ute, cirka 25 kvadratmeter
- 12 mm kryssfinér takplate inne, cirka 20 kvadratmeter
- 100 mm mineralull, cirka 20 kvadratmeter
- Underbelegg til tolags takbelegg, cirka 25 kvadratmeter
- Toppbelegg til tolags takbelegg, cirka 25 kvadratmeter
- 48 x 48 mm trekantlist, cirka 20 meter
- 22 x 148 mm impregnert kantbord, cirka 20 meter
- 23 x 48 mm kantlist, cirka 20 meter

Vegger:

- Vindpapp, cirka 40 kvadratmeter
- 23 x 48 mm impregnerte avstandslist, cirka 120 meter
- 100 mm mineralull, cirka 40 kvadratmeter
- 15 mm kryssfinér veggplater inne, cirka 40 kvadratmeter
- 27 x 145 mm Superwood kledning, cirka 35 kvadratmeter,
- 22 x 123 rektangulær kledning, cirka 10 kvadratmeter
- 90 x 200 mm boddør
- 8 x 596 x 1196 mm fibersementplater, 8 stk

Dessuten

- Forskalingsrør
- Tørrbetong

- Stolpesko, vinkelbeslag med og uten ribber og spikerplater
- Bjelkesko, 48 x 95 mm
- Beslagskruer, 5 x 50 mm
- Plastkiler
- A4-treskruer, 5 x 120 mm, 5 x 60 mm og 4,8 x 75 mm
- Karmskruer, 6 x 110 mm
- Pappspiker
- Taklim
- 13 mm stifter til stiftmaskin
- Svart trebeskyttelse
- Takfotbeslag, takrenner, rennekroker og nedløpsrør

SPELALVERKTØY

- Krysslaser, krittssnor, spennvinger, dykksag med førings-skinne, jordbor.

Innvendige vegger og dør

Ettersom denne boden skal isoleres, legger vi mineralull i både vegger og tak.

I taket holdes mineralullen fast med ståltråd som vi spenner på tvers av taket. I veggen sitter isolasjonen i spenn mellom stenderne.

Taket kles med 12 mm kryssfinér-plater, mens veggene kles med plater av kryssfinér som er 15 mm tykk.

Boden får også en dør. Den monteres slik at karmen blir sittende i flukt med den senere ytterkledningen.

Ned mot bakken sikres boden mot skadedyr med plater av fibersement.

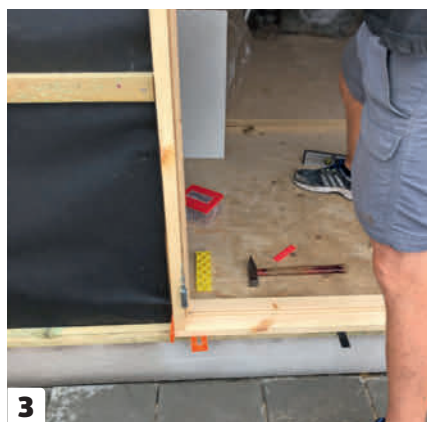
1

Taket isoleres fra undersiden med 100 mm mineralull. Ettersom sperrene er 148 mm, blir det da lufting mellom takplaten på oversiden og isolasjonen. Vi bruker ståltråd til å holde isolasjonen på plass.

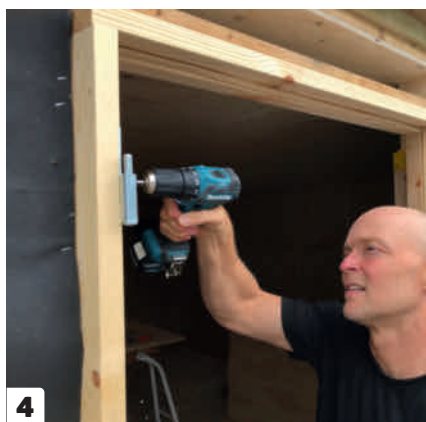
2

Takkledningen er 12 mm kryssfinér, som skrus fast med 5 x 60 mm treskruer. Bruk maske for å unngå å få bittesmå fibre av isolasjon i lungene.

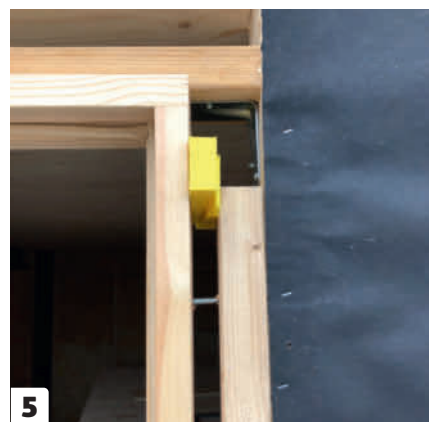
3

Dørkarmen rettes opp i vater og lodd, og kiles fast. Karmen er plassert slik at den flukter med den senere ytterkledningen.

4

Vi forborer og skruer fast karmen med 6 x 110 mm karmskruer når karmen sitter der den skal.

5

Kiler sikrer at karmen holder seg på plass. Senere blir den holdt ytterligere på plass av kledningen på både yttersiden og innersiden. Mellomrommet mellom stenderne og karmen isoleres med mineralull.

6

Fibersementplater

Vi tetter undersiden av boden mot uønsket besøk av skadedyr ved hjelp av fibersementplater ned mot bakken. Platene kappes til og forbores før de skrus fast til bunnsvillen. De stikker cirka 5 cm ned under toppen av steinbelegningen.

7

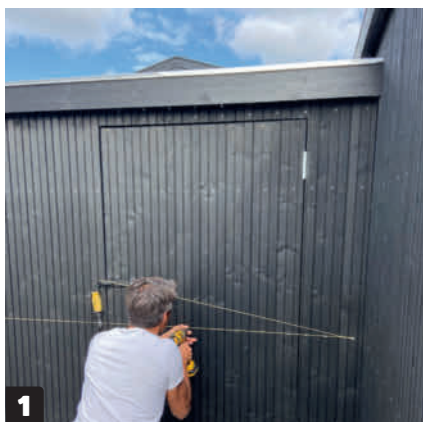
Innvendig kles boden med plater av 15 mm kryssfinér etter at alle veggene er isolert med 100 mm mineralull. Alle skjøter legges over en stender eller et spikerslag.

Utvendig kledning og finish

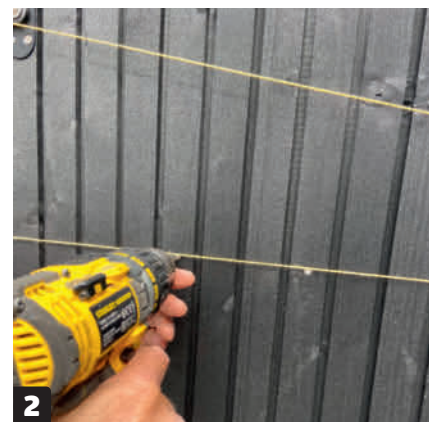
Uteboden kles med to typer kledning. På de synlige sidene kles den med en listekledning av 27 x 145 mm Superwood, som gir et moderne uttrykk.

På baksiden, som ikke vil synes fordi den vil bli dekket av et gjerde, brukes rektangulære 22 x 123 mm bord, som legges liggende med overlapp.

Kledningen skrues fast, og skruene plasseres etter en snor som strekkes fra hjørne til hjørne over spikerslagene.

1 De synlige sidene av uteboden kles med en stående listekledning av 27 x 145 mm Superwood. Kledningen er ferdig svartmalt før den monteres.

2 Kledningen skrues fast etter en snor som trekkes fra hjørne til hjørne for hvert spikerslag på undersiden. Vi bruker 4,8 x 75 mm A4-skruer

3 Rennekroker til takrennene monteres så takrennen får et fall på cirka 1 cm per meter. Vi måler avstanden mellom de to ytterste krokene, og plasserer de resterende jevnt, med så nært 60 cm avstand vi klarer.

4 Baksiden av uteboden kles med liggende 22 x 123 mm kledningsbord som legges med overlapp. De er malt svarte før de monteres. Veggen blir senere dekket av et gjerde, derav gjerdestolpene.

5 Døren og karmen males svart før dørrep og sylinderlås monteres. Deretter gjenstår kun å fylle boden med det du vil.

Noen små, smarte tips som gjør byggingen litt enklere

En krittssnor er like enkel som den er smart når du skal markere lange, rette streker.

En krysslaser måler lodd og vater over lang avstand og på flere flater samtidig.

Midlertidige skråstivere sikrer at bygget holder seg rett mens du bygger videre.

Klemtvinger er et glimrende hjelpemiddel når du mangler en hånd til å holde materialer.